

Roomsch-Katholiek standpunt wettig te achten, zijn komst besliste, dat de statie zich bij de latere Utrechtsche partij zou aansluiten.

Een onderscheiding was de benoeming te Delfshaven zeker niet te noemen. De gemeente behoorde tot de noodlijdende staties: van de twee vorige pastoors was de eerste vertrokken, omdat hij gebrek leed, en de laatste had zijn verplaatsing naar elders met zelfs wat onstuimigen aandrang weten door te drijven¹⁾. Na diens vertrek wordt er zelfs in een schrijven van Petrus Codde aan den aartspriester Johan Roos²⁾ te Delft op gezinspeeld, dat men te Utrecht over opheffing der statie denkt. Of Laurens van Rhemmen misschien eenig vermogen heeft bezeten en hem daarom de zorg voor de kleine gemeente te eerder kon worden opgedragen, weet ik niet. Mogelijk is het ook, dat de vikaris hem geldelijk gesteund heeft.

Rechtstreeksche gegevens omtrent het Delfshavensche pastoraat van Laurens van Rhemmen ontbreken helaas. Alleen het doopboek geeft goed recht tot een enkele conclusie.

Hoe de Delfshavenaars hun pastoor ontvangen hebben, valt niet te bepalen, maar er is geen reden om aan te nemen, dat hij een deel van hen niet welkom geweest zou zijn. Landheeren of andere invloedrijken hebben hem hier zeker den voet niet dwars kunnen zetten. Er is aanleiding te gelooven, dat hij met zijn parochianen nog lang in vrede geleefd heeft. Toch wijst het doopboek uit, dat het aantal doopelingen na 1700 langzaam daalt, vooral na 1708. Tot dit laatste jaar bedraagt het gemiddeld getal doopelingen per jaar ongeveer tien; van 1708–1724 is het gemiddeld zeven en van 1724 tot 1729 (het jaar van Van Rhemmen's dood) bedraagt het maar vijf per jaar. Deze blijkbare achteruitgang valt wel niet toe te schrijven aan daling van het getal parochianen, want vooral omstreeks en na 1700 neemt de wel-

1) Bijdragen voor de geschiedenis van het Bisdom van Haarlem, deel 44, blz. 267.

2) Diens portret is geschilderd door Ridder Adriaen van der Werff. Portretcatalogus 2121.